

DOF's Fuglestationsudvalg

Referat fra møde 27. - 28. oktober 2018

Version 1

DOF's Fuglestationsudvalg

November 2018

1. Referat

Mødet blev afholdt på Gedser Fuglestation den 27. og 28. oktober 2018.

Deltagere: Bent Jakobsen (BJ) (Blåvand), Hans Lind (HL) (Gedser), Bo Kayser (BK) (DOF Storstrøm), Henning Ettrup (HE) (Danmarks Ringmærkningsforening og VU), John Frikke (JF) (DOF Sydvestjylland), Simon Christiansen (SC) (ansat Skagen Fuglestation), Matthias Bjerregaard (DOF's Feltudvalg), og Mark Desholm (MD) (DOF's Naturafdeling).

Afbud: Henrik Bøhmer (DOF's Feltudvalg), Iben Hove Sørensen (Danmarks Ringmærkningsforening), Kurt Rasmussen (KR) (Skagen Fuglestation), Ole Friis Larsen (OFL) (DOF's hovedbestyrelse) og Brian Skræm (BS) (DOF Nordjylland).

Punkt 1. Konstituering og forretningsorden for FSU

BK havde som oplæg til mødet rejst spørgsmålet, hvilken bemanning af rollerne som formand og sekretær som ville være hensigtsmæssig. Behovet for ledelsesindsats afhænger af, hvilket aktivitetsniveau FSU vil have:

- Kun to møder årligt og ingen aktivitet derimellem.
- Stor engageret indsats fra alle medlemmer i diverse projekter og aktiviteter.
- Eller et sted der imellem

JF så gerne, at konstitueringen blev afklaret ved mødets start og motiverede et ønske om at få lavet en forretningsorden for FSU.

Der var enighed i udvalget om, at aktivitetsniveauet skal være så højt som 'frivilligheden kan bære', og at alle i videst muligt omfang byder ind med løsninger af opgaver mellem de to årlige møder.

Efter denne konklusion vedtog udvalget at fortsætte med den nuværende bemanning af posterne som formand (JF) og sekretær (BK).

Den vedtagne forretningsorden er udgivet på FSU's hjemmeside:

http://www.dof.dk/images/udvalg/fuglestations/dokumenter/FSU_Forretningsorden_version20181110.pdf

Punkt 2. Valg af referent og ordstyrer

Referent: BK. Ordstyrer: JF.

Punkt 3. Godkendelse af referat fra forrige møde

Referatet af mødet i FSU den 10. - 11. marts 2018 på Blåvand Fuglestation blev godkendt få uger efter mødet og er publiceret på FSU-hjemmesiden. Ingen yderligere bemærkninger fra udvalget.

Punkt 4. Godkendelse/fastlæggelse af endelig dagsorden

Efter tilføjelsen af et pkt. 8a vedrørende et muligt træktælle-/observatørforum blev dagsordenen vedtaget.

Punkt 5. Fastlæggelse af dato og sted for næste møde

Det blev efter afholdelse af Doodle-afstemning endeligt vedtaget, at næste møde vil blive afholdt (15-) 16.-17 marts 2019 i Skagen.

Punkt 6. Status for behandling og publicering af fuglestationsstrategier

JF havde fået tilbagemelding fra DOF's hovedbestyrelsesmøde afholdt 5. oktober. Hovedbestyrelsen har godkendt den version af "Strategi for fuglestationer i Danmark 2019-24", som JF havde fremsendt før hovedbestyrelsesmødet. Der var tilmed ros og tak fra HB for det indsatsen for at få den nye strategi på plads.

Såfremt repræsentantskabet på mødet i november ikke kommer med ændringer til strategien, offentliggør BK den efterfølgende på FSU's hjemmeside. De tre DOF fuglestationer kan gøre det samme. Såfremt der er ønsker til ændringer af strategien fra repræsentantskabets side, vil formand og sekretær tage sig af at få dette behandlet af FSU via mails.

DOF's Hovedbestyrelse vil desuden sætte den fremtidige varetagelse af fuglestationernes funktioner og interesser på dagsordenen for repræsentantskabsmødet i november, ligesom HB også har bedt redaktøren for Fugle & Natur sætte fokus på fuglestationerne det næste års tid.

De enkelte fuglestationers strategier er stort set færdigbehandlede. Hvis det ikke allerede er sket, skal de enkelte fuglestationer publicere deres strategier på deres respektive hjemmesider snarest.

FSU fandt, at FSU Årsrapportens vægtning af indhold mellem aktiviteter udført af selve FSU og af de tre fuglestationer var passende. SC vil, hvis vi bliver bedt om det, præsentere årsrapporten på repræsentantskabsmødet i november.

Punkt 7. Plan for implementering af strategi for FSU 2019-24 (Handleplan)

Under selve FSU-mødet gennemgik vi de enkelte indsatsområder, som er nævnt i strategien. For hvert punkt påtog en til flere af mødedeltagerne sig at være tovholdere for udarbejdelsen af beskrivelser af de enkelte indsatsområder. Udvalgsmedlemmer, som ikke deltog i mødet, må meget gerne melde sig som supplerende tovholdere.

Her og nu beder FSU alle udvalgets medlemmer om at udtænke konkrete aktiviteter, som kan føre til, at vi når målene for de enkelte indsatsområder. Hvert medlem bedes fremsende disse forslag til BK og JF senest 1. december 2018.

Eksempel:

Indsatsområde 5: At fuglestationerne kommer endnu bredere ud med formidling gennem arrangementer og i medierne.

Forslag: Etablering af "Fugletræks-TV". Alle tre fuglestationer får udstyr, så de kan filme og transmittere live fra trækket, fra arrangementer m.m. "Udsendelserne" skal kunne vises på fuglestationernes formidlingsflader og på relevante hjemmesider.

Når tidsfristen er udløbet, sender BK de indkomne forslag til tovholderne for de enkelte indsatsområder. Med udgangspunkt i den skabelon for handleplaner, som MD har fremsendt og som fremsendes til tovholderne, skal de senest en måned inden næste møde i FSU fremsende udkast til handleplaner for deres indsatsområde til BK med kopi til JF. Den samlede handleplan drøftes og prioriteres ved næste FSU-møde.

Målet er, at FSU til forårsrepræsentantskabsmødet i 2019 kan præsenteres sin handleplan for implementering af strategien. Fremgangsmåde for processen aftales ved næste møde.

Indsatsområder og tovholdere:

Indsatsområde 1: At der så vidt muligt gennemføres standardiserede tællinger af trækfugle og ringmærkning ved de tre fuglestationer.

Tovholder(e): SC.

Indsatsområde 2: At indsamlingen af data vedrørende trækfuglene målrettes mest muligt, så udbyttet af indsatsen og den tilgængelige økonomi bliver bedst muligt.

Tovholder(e): SC.

Indsatsområde 3: At fuglestationerne i højere grad får kvalitetssikret de indsamlede data, så de kan gøres tilgængelige og publiceres.

Tovholder(e): BK.

Indsatsområde 4: At fuglestationerne deltager i flere forskningsprojekter.

Tovholder(e): JF, BJ og MD.

Indsatsområde 5: At fuglestationerne kommer endnu bredere ud med formidling gennem arrangementer og i medierne.

Tovholder(e): BJ.

Indsatsområde 6: At der oplæres et tilstrækkeligt antal trækfugletællere, ringmærkere, formidlere og databearbejdere til, at fuglestationernes aktiviteter kan gennemføres.

Tovholder(e): BK, HE.

Indsatsområde 7: At fuglestationerne rekrutterer flere og nye frivillige til at hjælpe med driften af fuglestationerne, afholdelse af arrangementer m.m.

Tovholder(e): JF, BK.

Indsatsområde 8: At der i nødvendigt omfang forberedes og gennemføres et generationsskifte på fuglestationerne.

Tovholder(e): SC.

Indsatsområde 9: At fuglestationerne sikres den nødvendige økonomi til driften – i form af både interne og eksterne midler.

Tovholder(e): BK og JF.

Indsatsområde 10: At DOF/fuglestationerne sikres så langvarige lejekontrakter på de ejendomme, hver enkelt fuglestation anvender.

Tovholder(e): BK.

Punkt 8. FSU-kurser: Erfaringer og planer

"Kursus for trækobservatører" afholdt i Gedser primo oktober

OFL havde inden mødet fremsendt en længere mail med erfaringer fra kurset. Heri omtalte OFL bl.a.

- At vi skal arbejde videre med at idéen om afholde en årlig weekend for trækobservatører. En weekend, som bl.a. skal indeholde kursusafsnit.
- At kurset måske fremover bør kaldes et årsmøde for faste træktællere og interesserede. Mødet skal være en blanding af hygge og fagligt indhold. På næste årsmøde kunne MD fx fortælle om, hvordan radarovervågning kan påvirke behovet for manuel trækfugletælling.

OFL og BK overvejer af sammenstille materialerne fra kurset og lægge dem på FSU's hjemmeside, så alle kan anvende dem.

Under selve FSU-mødet kom der følgende kommentarer:

MD: Det er vigtigt, at kurserne budgetsættes og godkendes i god tid inden annoncering og afholdelse.

SC: Der bør tages betaling for deltagelse i kurser, for de har jo en værdi. Unge og andre særlige interessenter bør dog kunne søge om at få et tilskud, så de kan deltage billigt eller gratis.

BK: Fuglestationen, som lægger lokaler til, skal modtage en betaling svarende til overnatning for deltagere og andre, leje af mødelokale m.m.

Kursus for nye ringmærkere afholdt i Blåvand ultimo september

HE: Kurset forløb godt med 5 deltagere, hvoraf en pæn del vurderes at kunne fortsætte og blive ringmærkere. Omkostningerne for at afholde kurset var ca. 5.000 kr. 5-6 deltagere er passende på sådanne kurser, da der næsten er behov for 1-til-1 undervisning. Der er et hængeparti: Hvordan kommer kursisterne videre efter kurset, så de bliver rigtige ringmærkere tilknyttet en fuglestation eller lignende?

Ønsker til FSU-kurser i 2019

OLF/BK kunne godt tænke sig af holde et træktællings- kursus/årsmøde/workshop, såfremt der er deltagere og finansiering til det. Målgruppe, tidsplan og økonomi skal være på plads i god tid, så annoncering også kan ske længe før kursets afholdelse.

JF nævnte, at det er vigtigt at kurserne 'roterer' mellem fuglestationerne, for der er en tendens til, at det primært er interesserede fra nærområdet, der melder sig. JF foreslog fx at holde det næste trækfugletællingskursus i Blåvand i forbindelse med vadefugletrækket i juli/august 2019.

SC nævnte, at FSU skal søge hjælp til markedsføringen bl.a. hos Fuglenes Hus, som er 'gearet' til dén slags.

SC vil gerne holde formidlingsworkshop i forbindelse med FSU's forårsmøde i Skagen. Dette blev vedtaget, og mødet udvides med fredagen. Workshoppen skal være for FSU's medlemmer og evt. andre nøglepersoner fra fuglestationerne. Følgende emner blev nævnt: hjemmesider, radar-transmission, elektronisk formidling af genfund m.v., udbredelse af viden om aktuelle feltornitologiske emner, brugen af Facebook, Facetime, Cello m.v.

SC vil gerne tilbyde et kursus i august i Skagen for øvede ringmærkere i samarbejde med RMF. Et kursus med fokus på bl.a. CES og biometri m.v.. Måske et 5-dages kursus?

Der udspandt sig en længere diskussion om emnet, og det blev besluttet, at de fremtidige kurser skal budgetlægges (måske 10.000 kr./stk. + 5.000 kr./stk. til støtte til unge) og at FSU skal søge økonomisk støtte til disse uddannelsesaktiviteter hos DOF.

Punktet genoptages ved næste møde.

Punkt 8a. Etablering af en trækobservatørgruppe/forum – "Danmarks Trækobservatør Forening"

Ringmærkerne har en identitet som ringmærkere bl.a. gennem Danmarks Ringmærkningsforening (arrangementer, materialer og anden kommunikation).

BK og OFL mener, at etablering af en tilsvarende trækobservatøridentitet vil være gavnlig for at skabe en fast gruppe af kvalificerede trækobservatører, som de tre fuglestationer kan trække på.

Vi overvejer af holde et arrangement for dem i 2019.

I første omgang vil BK gå i gang med at samle en så dækkende oversigt som muligt over trækstedsobservatører i Danmark med deres kontaktoplysninger og deres interesser for træktælling.

Punkt 9. EuroBirdwatch 2018 - evaluering

Deltagerantal var 16 i Skagen, 15 i Gedser og 22 i Blåvand. Der var interesse for også at afholde arrangementer i 2019. SC vil skaffe dato for arrangementet i 2019 fra Fuglenes Hus, og MD roste FSU for at have taget denne bold op.

SC har lavet nyhed på Skagen Fuglestations hjemmeside om resultaterne fra EBW-2018, som de andre stationer kan kopiere og sætte på de to andre stationers hjemmesider eller FSU's hjemmeside.

Punkt 10. Træktælling ved Falsterbo, Gedser og Blåvand

Der blev på mødet taget udgangspunkt i det notat, som BK havde udarbejdet og rundsendt inden mødet.

Der er forskellige mål, forskellige nedskrevne retningslinjer og forskellig praksis for gennemførelsen af træktællingerne ved de forskellige fuglestationer. FSU mener, at det er helt i orden. For at opnå de mangeårige tidsserier, som fx Blåvand har, er det vigtigste, at man fortsætter på samme måde som hidtil.

MD påpegede, at man må fokusere på det væsentlige ved de tre stationer.

Det blev besluttet, at der laves beskrivelser af de tre sæt af metoder, så trækobservatørerne kan vide, hvad der er gældende praksis ved den enkelte fuglestation, og så dem, der bearbejder data kan vide, hvordan data er indsamlet.

BK forventer også at se på dette i forbindelse med strategiaktiviteten vedrørende kvalitetssikring af data.

Punkt 11. Opfølgning fra foregående møder

Afholdelse af daglige aftenmøder på fuglestationerne

Også på dette FSU-møde talte SC varmt for de daglige aftenmøder, som SC har indført på Skagen Fuglestation. Og SC opfordrede også denne gang de andre fuglestationer til at indføre sådanne møder.

BJ fortalte, at fællesspisning har fungeret godt på Blåvand Fuglestation i år.

HL kunne oplyse at man på Gedser Fuglestation ikke arbejder med at indføre aftenmøder. OFL har tidligere oplyst, at der i perioder har været fællesspisning, hvilket han fandt var et godt initiativ.

SC nævnte, at møderne ikke nødvendigvis skal foregå om aftenen, og at han har lavet en tjekliste til mødeafholdelse.

Projektkatalog

MD afholder snart et møde med deltagelse fra bl.a. fuglestationerne, VU, et par universiteter m.fl. Formålet er at få etableret et projektkatalog med mere eller mindre færdige "projektpakker", som universiteterne kan tilbyde deres studerende.

Med et godt forarbejde skulle vi på den måde kunne få bearbejdet en del af vores indsamlede data på nye måder.

MD indkalder til møde om det.

Punkt 12. Kort status fra fuglestationerne

Gedser ved HL: Foråret var atypisk på grund af kulden. Der blev næsten ikke fanget småfugle i marts, men til gengæld blev der fanget og mærket nogle hundrede måger i særlige fælde. I efteråret har antallet af ringmærkede fugle været væsentlig lavere end de senere års gennemsnit, hvilket falder godt i tråd med, hvad f.eks. Falsterbo beretter om. Standardperioderne for såvel ringmærkning som træktælling har stort set været dækket.

Blåvand ved BJ: I foråret blev ringmærkningen dækket af to personer. Trods det, lykkedes det stort set ikke at få anvendt Blåvandrusen, som bl.a. skal forsynes med mere levende bevoksning og en dam. I efteråret er der ringmærket godt med fugle, bl.a. 8 Hvidbrynede Løvsangere. Efterårets træktælling ser ud til at blive dækket omtrent halvdelen af dagene. Der har været et fint landtræk i år med bl.a. rekordmange Røde Glenter.

Skagen ved SC: Dækning fra marts til oktober med undervisning af frivillige i træktælling, ringmærkning m.m. En stor del af de sjældne fugle, som Skagen har kunne præstere i år, er blevet fundet af personer tilknyttet fuglestationen. Der er blevet afholdt omkring 100 formidlingsture med 2-125 deltagere i år. Forskningsprojekter om West Nile Virus og om skarver m.m. er fortsat i år. Naturstyrelsens trækradar er blevet sat i drift.

Punkt 13. Formidling på tværs af de tre stationer og medie håndtering

Der blev ikke talt noget videre om dette punkt. Se dog pkt. 8 under 'Ønsker til FSU-kurser i 2019'.

Punkt 14. Unge på fuglestationerne – status og udvikling af rekruttering

BK (/OFL): Når der kommer praktikanter på fx ugebesøg ønsker vi, at fuglestationen skal have betaling for overnatninger samt desuden 200 kr. i diæter pr. dag til "lærer", som tidsmæssigt er

bundet meget op på dem. De skal desuden selv betale for forplejning m.m. og medvirke i stationens praktiske arbejde. Vi har ikke taget stilling til, hvem som finansiere opholdene, så fuglestationerne kan få denne betaling. Det er også vigtigt, at det, inden der indgås aftale med en ung/praktikant, sikres, at der på fuglestationen er en person, som har lyst til at påtage sig denne "lærer" rolle.

Der blev talt om, at DOF skulle etablere en "Pulje til uddannelse af unge og andre". FSU vil sende ansøgning til bevilling af støtte fra en sådan pulje. JF laver et udkast.

Punkt 15. Diæter 2019

SC ønskede en aftale om fælles diætpenge­sats fremadrettet og spurgte til, om øgningen til de 200 kr. på Blåvand og Gedser har haft en effekt. Både BJ og BK kunne fortælle, at den forhøjede sats var blevet bemærket, og at den blev godt modtaget af observatører og ringmærkere.

Blåvand og Gedser Fuglestation er tilfredse med, at satsene i 2018 blev sat op fra 150 til 200 kr. om dagen på grund af en rimelighedsbetragtning mht. det generelle omkostningsniveau. Man vil fortsætte med den sats i 2019.

I Skagen fortsatte man med 150 kr. om dagen i 2018 og skal til at beslutte, hvilken sats man vil anvende i 2019.

SC argumenterede for at en forhøjelse af diætsats giver lederne af fuglestationerne en mulighed for også at afspejle dette i de diætaflønnedes opgaveportefølje.

Punkt 16. Eventuelt

International fuglestationskonference 28. marts til 1. april 2019 i Israel

JF pegede på relevansen af, at FSU bliver repræsenteret ved denne spændende konference, og HE foreslog, at der blev søgt om penge til deltagelse hos DOF's Videnskabeligt Udvalg.

SC og BJ vil gerne deltage med JF som suppleant. JF laver en ansøgning til VU og til Fuglenes Hus ved direktøren.

Falsterbo Birdshow i august/september 2019

Nogen fra FSU vil måske deltage. Ingen vedtagelser endnu.

Studietur til Helgoland i 2019

Egentligt ønsket i foråret 2019, men da kalenderen der er godt pakket, blev det besluttet, at JF arbejder videre med en tur i efteråret – evt. med afholdelse af FSU's efterårsmøde i 2019.

Retningslinjer og hjælpeark

Efter anmodning fra Gedser og Blåvand rundsender SC relevante dokumenter fra Skagen indeholdende retningslinjer og hjælpeark for forskellige stationsaktiviteter. Brugen af disse vil blive evalueret på de næste FSU-møder.